

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Polletna naročnina . . . Lir 800
Letna naročnina . . . Lir 1.500
Letna inozemstvo . . . Lir 2.500
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto IX. - Štev. 41

Gorica - četrtek 10. oktobra 1957 - Trst

Posamezna številka L. 30

Naša dolžnost v mesecu oktobru

Odkar so znanstveniki odkrili atomsko energijo, se vsi čudimo, koliko sil je skritih v majhnem atomu in koliko jih je šele v vsej ustvarjeni materiji, če bi jo mogli razkrojiti! Naše človeške mere so premajhne, da bi mogle to izmeriti. In vendar ni atomska sila največja sila in atom ni vir največje sile. Imamo še neki drug vir, ki je močnejši kot atom in ta vir največje sile je molitev. Tako je naslovil svojo prekrasno knjigo o molitvi tudi p. Heredia. Z molitvijo smo v posesti večje sile, kot je atomska, saj z molitvijo moremo vplivati na Boga Stvarnika samega, ki je gospodar narave in nadnarave, fizičnega in duhovnega sveta, ter tudi gospodar človeka z vsemi njegovimi potencami. Z molitvijo moremo zato doseči, kar hočemo, zlasti moremo izprostiti milosti za zveličanje sebi in bližnjemu.

Na to ne smemo pozabiti v tem mesecu oktobru, ko nas Cerkev vabi k opravljanju najmočnejše molitve, ki je rožni venec. Izprostiti moramo z njim zveličanje sebi in bližnjemu. Apostolstvo molitve nam je zato postavilo kot poseben namen molitve v tem mesecu, »da bi katoličani še naprej z verno molitvijo za stanovitnost preganjanj vernikov.« Naš domači škofijski namen dopolnjuje splošnega: »Da bi naši verniki v mesecu oktobru redno vsak dan molili sv. rožni venec za preganjane sorojake in za misijone.« Ko se te dni vsi čudijo človeški iznajdljivosti, ki je zavrela okrog zemlje umeten satelit, moramo mi katoličani vedeti, da zmoremo še več: z molitvijo lahko preobrnemo tek človeške zgodovine. In to smo danes dolžni tudi storiti. Preobrniti moramo tek zgodovine, da ne bo več šel v ateizme in brezboštvo, temveč da bo krenil zopet nazaj k Bogu in h Kristusu. Kakor se to zdi čudno in nemogoče, je sila preprosto in resnično. Nasproti skoro vsemogočnim silam, s katerimi danes razpolaga brezbožna država in ljudskih demokracijah, razpolagajo katoličani samo z eno, to je z molitvijo, zakaj vse drugo jim je bilo odvzeto. In s to edino silo so močnejši kot njih zatiralci, ki imajo na razpolago državo in ves njen aparat. Neki duhovnik v sosednji Jugoslaviji je pred nedavnim takole rekel: »Danes je Cerkev v moji županiji neprimerno močnejša kot je bila n. pr. leta 1938. Tedaj je bil duhovnik tu osvojen, pozneje pa še bolj. Danes je 95 odstotkov ljudi s Cerkvijo in to ne samo oni, ki hodijo k maši, temveč tudi ostali, ki v cerkev ne morejo ali ne smejo.« »Kako ste do tega prišli, da se je položaj tako preokrenil?« so vprašali tistega duhovnika. »Glejte, vse so nam vzeli, samo molitve nam niso mogli vzeti. In z molitvijo si danes osvajamo srca.«

Kako čudovita je ta beseda, ki nam izpričuje, da je molitev tista, ki spreminja svet bolj kot atomska energija. Ta more svet uničiti, molitev ga pa gradi in izboljšuje.

Samo ne smemo misliti, da je preganjanje kaj lahkega in brez nevarnosti. Zakaj poleg mnogih, ki se vračajo ali ki so se vrnili, je veliko število otrok, ki rastejo brez krsta in brez vsakršne verske vzgoje. Ti sicer ne bodo komunisti, toda kristjani tudi ne. Zaslji bodo v življenjski materializem, za katerega pripravljajo znanstveni materializem najbolj ugodna tla. Ravno praktični, življenjski materializem je danes največja nevarnost v deželah onstran železne zaves. V Marksove dogme danes le malokdo več veruje. Toda te dogme puščajo za seboj puščavo duhovnih vrednot, ko

se človek poživini in išče le kruh in igre, užitek in zabavo, tudi če sicer ni komunist. Posebno odkar se je omililo grobo stalinovsko preganjanje Cerkev in vernikov, je postala ta nevarnost še večja. Stalen moralni pritisk in praktični življenjski materializem sta oni sili, ki najbolj ogrožata vero pri ljudeh onstran železne zaves. Vztrajnost v boju zoper to nevarnost je silno težka, ker tak boj utruja in se ga človek naveliča.

Zavedati se moramo tega in prav zato še več moliti za vernike onstran železne zaves. Sv. oče je zložil posebno in zelo primerno molitev za Cerkev v molku. Duhovska zveza jo je razmnožila in jo razposlala po župnijah z željo, da bi jo povsod molili v tem mesecu oktobru. Ne bodimo mlačni in nemarni. Preokreniti moramo tek zgodovine. Na razpolago imamo sredstvo za to. Poslužujmo se ga!

Po obsodbi Milovana Djilasa

Rdeči režim v Jugoslaviji se je zopet razgalil

V Sremski Mitrovici se je zaključil proces proti bivšemu jugoslovanskemu podpredsedniku Milovanu Djilasi. Sodišče ga je priznalo za krivega, češ da je v inozemstvu širil »lažne« vesti o jugoslovanski vladi in ostro grajal komunistični režim v svoji knjigi »Novi razred«. Obsodilo ga je na sedem let strogega zapora. Ker pa prejšnje kazni ni še odsedel, so mu prisodili skupno kazen 9 let. Djilas je z rahlim nasmehom sprejel razsodbo, ki bi se lahko glasila na 20-letno kazen.

Po prečitaniu sodniške razsodbe je Djilas dejal: »Protestiram z vsemi močmi proti lažnemu sistemu s katerim sta jugoslovanski tisk in obveščevalna služba predstavila moje zadržanje pred sodniki v Sremski Mitrovici. Nisem odgovarjal na postavljena vprašanja, razen na ona, ki so bila popolnoma tehničnega značaja in to zato, ker je bilo javnosti onemogočeno prisostvovati na procesu...«

Milovanu Djilasi so odvzeli vsa odlikovanja, ki mu jih je podelil sedanji režim. Med temi odlikovanji je »narodnega heroja«, ki mu ga je podelil sam maršal Tito, odlikovanja »osvoboditve«, »Združenja in bratstva« ter »partizansko zvezdo«, ki si jo je zaslužil v boju proti okupatorju. Odvzeli so mu tudi za dobo petih let vse državljanske pravice, ker, kakor pravi razsodba, »ni vreden, da bi v tej dobi bil deležen pravic ostalih državljanov.«

Medtem poroča knjižno založništvo »Methuen« o novi Djilasovi publikaciji, ki bo izšla prihodnje pomlad pod naslovom »Brezpravna zemlja«. Rokopise te druge Djilasove knjige so pred kratkim prejeli dopisniki založništva »Methuen« v ZDA in so že začeli s prevajanjem. Knjiga opisuje življenje v Črni gori ob času pisateljeve mladosti.

V zvezi z Djilasovo obsodbo je Društvo za obrambo svobode kulture, v kateri so včlanjeni odlični italijanski kulturni delavci — pisatelji, pesniki, zgodovinarji — izrazilo svojo solidarnost z Milovanom Djilasom, ki je bil obsojen samo zaradi svojega osebnega mnenja. Izjavo so med drugimi podpisali Ignazio Silone, Alberto Moravia, Luigi Salvatorelli, Vasco Pratolini, Giancarlo Vigorelli in drugi.

Dve krizi

Guy Mollet, ki je bil prvi določen, da reši krizo francoske vlade, je po dveh dneh odložil brez uspeha zaupano mu poslanstvo. Zdi se, da so s tem socialisti definitivno odklonili vsako upanje, da bi v sedanjem položaju kakorkoli aktivno sodelovali v vladi. Predsednik republike se je sedaj obrnil na René Plevena, ki je že štiri leta izven vlade.

V San Marinu je položaj še vedno napet. Stara vlada ne mara popustiti, nova pa prav tako vztraja na legitimnosti, zlasti se po moralnem priznanju s strani Italije, ZDA in Francije. V samem mestu na trdnjavi se vrše na trgu že burne debate in volilna propaganda, ki jo vodijo social-komunisti, ki so še ostali v zavezništvu. Nova vlada, ki ima svoj sedež na meji v Roveretu, pa je deležna simpatij in simboličnih priznanj od vseh strani.

Apel na avstrijsko vlado

Zastopniki Hrvatskega kulturnega društva na Gradiščanskem, Narodnega sveta koroških Slovencev in Zveze slovenskih organizacij na Koroškem so po skupnem posvetovanju v Brucku na Muri dne 29. sept. naslovili na dunajsko vlado poseben apel. V njem se najprej pritožujejo, da zastopniki narodnih manjšin niso dobili na vpogled osnutka, ki ga je izdelala vlada za ureditev zaščite manjšin na svojem ozemlju. Potem izražajo svojo zaskrbljenost, ker po časopisnih vestih bi predlagani osnutek poslabšal sedanji položaj manjšin zlasti na šolskem polju. Zato prosijo, naj se da tudi njim na vpogled izdelani osnutek in naj se upošteva predlogi manjšinskih zastopnikov.

Avstrijske narodne manjšine v njih borbi za priznanje narodnih pravic krepko podpira tudi jugoslovanska vlada.

Medtem so se vršile preteklo nedeljo občinske volitve v Beljaku in v Celovcu. V obeh mestih so odnesli večino socialisti. V Beljaku so dobili 9.680 glasov in 18 mandatov, v Celovcu pa 17.600 glasov in 17 mandatov. Dočim je ljudska stranka dobila v Beljaku 4.790 glasov in 9 mandatov, ter v Celovcu 13.400 glasov in 13 mandatov. Stranka svobode (bivši nacisti) je v Beljaku dobila 4 mandate, komunisti pa enega. V Celovcu so nacisti dobili 5 mandatov, komunisti enega.

Ce primerjamo nedeljske izide z onimi iz leta 1953, so socialisti pridobili en mandat v Beljaku, ljudska stranka pa tri mandate v Celovcu. Komunisti so povsod nazadovali. V

Beljaku so izgubili dve sto glasov, v Celovcu pa okrog osem sto; nacisti so izgubili dva mandata v Celovcu. Komunisti so torej obsojeni, da izginejo kot demokratični tekmeči v Avstriji, kjer se volivci vedno bolj opredeljujejo med obe najmočnejši stranki, socialiste in demokristjane (ljudsko stranko).

Tretja novost iz sosednje Avstrije je vest, da je znana tovarna avtomobilov in motorjev Puch postavila na trg ljudsko vozilo »Puch 500«. Novi avtomobil je namenjen predvsem domačim potrebam in ima zato lastnosti potrebne za avstrijsko ozemlje. Razvije do sto kilometrov hitrosti in je zelo dober hribolazec. Porabi 5,5 l bencina na uro in stane 23.800 šilingov (600 tisoč lir). Za sedaj jih bodo izdelali 15 tisoč na leto.

Razgovor Dulles - Gromiko

Zunanji minister Sovjetske zveze Gromiko in zunanji minister ZDA Dulles sta se srečala na razgovoru v Ameriki. Razgovor je trajal tri ure in tri četrt. O čem sta se menila oba zunanja ministra, ni točno znano. Gotovo je, da je bil predmet njunega razgovora združenje Nemčije, kar pa Gromiku ni bilo po volji. Po obojestranskem poročilu sta se ministra razgovorjela o Srednjem Vzhodu, o razorožitvi, o položaju v Evropi ter o odnosih med ZDA in Sovjetsko zvezo. Poročila o srečanju zagotavljajo, da je bilo srečanje koristno za obe strani.

Nemiri v Varšavi

Ker je policijska oblast na Poljskem prepovedala neki mladinski tednik, ki ni bil režimu po godu, so nastale v Varšavi hude demonstracije. Demonstrirajo zlasti akademiki. Policija je bila prisiljena, da skupno z delavsko milico poseže vmes in razprši demonstrante. Demonstracije trajajo že več dni. Policija je nastopila s pendreki in solzilnimi plini. Doslej so zaprli okoli 150 oseb.

V cerkvi svete Ane v Varšavi je bila ob začetku akademskega leta služba božja, ki jo je opravil kardinal Višinski. Na zbrane je kardinal naslovil naslednje besede: »Mi popolnoma razumemo vašo borbo za

svobodo besede in misli. Toda čuvajte to, kar imate. Zavedajte se, da je naša domovina v težkem položaju. Le z vztrajnim delom hoste zgradili boljše bodočnost...«

V Poznanju, kjer so bili lansko leto veliki nemiri, se je ogromna množica poklonila umestitvi novega nadškofa Baranjaka, ki je bil ob zadnjem obisku v Vatikanu povzdignjen v nadškofa poznanjske nadškofije. Nadškof Baranjak je bil do lanskega leta v ječi.

Poljski tisk obsoja mladinsko gibanje in tudi varšavski radio poziva mladino k redu in naj se vzdrži manifestacij.

V SVICI SO ŽENSKE DOSEGLE ENAKOPRAVNOST

Po novem zakonu, ki ga je odobril švicarski gornji dom, so postale švicarske žene enakopravne z moškimi na vseh političnih področjih. Odslej bodo tudi one imele volilno pravico. Zakon mora sicer še odobriti spodnja zbornica, kar se bo zgodilo v decembru, toda že sedaj vlada gotovost, da bo zakon sprejet.

ATOMSKE EKSPLOZIJE V ŠTEVILKAH

Po zadnjem razporedu komisije za atomsko energijo so dne 28. septembra razstrelili v Nevadi 23. atomsko bombo. Sila te bombe, ki so jo privezali na balon ter je visela 500 metrov nad zemljo, je presežala razstrelilno moč 20 tisoč ton tritola.

ki že od 18. septembra. Tudi delavci mesne industrije so stopili v stavko iz protesta do vlade, ki je aretirala sedem njihovih ravnateljev.

Aramburrova vlada pa hoče na vsak način zopet vzpostaviti mir v deželi, še posebno ker so za mesec februar prihodnje leto napovedane državne volitve.

Maršal Žukov v Jugoslaviji

V torek je po morju dospel v Jugoslavijo sovjetski maršal Žukov. O njem menijo, da je pravzaprav glavni gospodar Rusije, bolj kot Hruščev ali Mikojan, zato pričakujejo od njegovega obiska kaj posebno odločilnega v jugoslovanski politiki. Na svojem obisku se bo Žukov ustavljal v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Sprejel ga bo tudi predsednik Tito, ki se trenutno mudi na Brdu pri Kamniku, kjer je bilo nekoč letovišče kneza Pavla. Na Brdu je Tito sprejel tudi novega sovjetskega veleposlanika Zamčevskega.

Neredi v Buenos Airesu

Vlada generala Arambura je dne 5. oktobra proglasila obsedno stanje za dobo 30 dni v prestolnici in po vsej njeni pokrajini, da bi s tem vzpostavila mir po zadnjih neredih v deželi. Policija je aretirala okrog 300 oseb, ki so obtožene, da so netile nemire in skušale vreči Aramburovo vlado. Voditelji upornikov naj bi bili Peronovi pristaši, ki so se zatekli v Čile in Paragvaj. Podpirajo jih baje komunisti. Ti naj bi bili uporabili prav ta trenutek, ko je stavka telefonistov, da bi buenosairesko provinco ločili od ostale dežele in še posebno od vojaških baz, da bi lahko iz te postojanke svobodno delovali.

Obsedno stanje daje vladi pravico, da lahko aretira osebe, ne da bi prej dokazala njihovo resnično krivdo. Tako poroča sindikat telefonistov, da je vlada aretirala okrog 200 njihovih delavcev, ki so v stav-

Od leta 1945 dalje so v ZDA, Sovjetski zvezi in Angliji, po podatkih nekoga angleškega častnika, razstrelili že 113 atomskih bomb. Od teh so dve vrgli na Hirošimo in Nagasaki na Japonskem. Poskusnih atomskih eksplozij je bilo v Ameriki 77, v Sovjetski zvezi 24, Anglija je pa napravila 12 poskusov.

POVISALI BODO MINIMALNE POKOJNINE

Ministrski svet v Rimu je že odobril zakonski osnutek za povišanje pokojnin Socialnega skrbstva. Stopil naj bi v veljavo z januarjem prihodnjega leta, potem ko ga bosta odobrila še poslanska zbornica in senat.

Poviškov bodo deležne vdove in mladoletni otroci upokojencev, ki so bili likvidirani pred letom 1945 in ki doslej niso ničesar prejeli. Nadalje bodo povišali minimalne pokojnine od 3.500 lir na 5.000 lir in tiste od 5.000 lir na 7.000 vsem upokojencem, ki take pokojnine uživajo.

Zakon predvideva tudi povišek za 11 od sto na vseh pokojninah, ki so višje od minimalnih. Država bo za te poviške minimalnih pokojnin prispevala 37 milijard in 700 milijonov lir.

NAŠ TEDEN V CERKVI **CERKVENI IN CIVILNI POGREBI**

13. 10. nedelja, 18. pob., žegnanjska: Posvečevanje cerkva
 14. 10. ponedeljek: sv. Kalist, p. m.
 15. 10. torek: sv. Terezija, d.
 16. 10. sreda: sv. Hedvika, vd.
 17. 10. četrtek: sv. Marijeta Marija Alakok, d.
 18. 10. petek: sv. Luka, ev.
 19. 10. sobota: sv. Peter Alkantarski, spoz.

SV. HEDVIKA († 1243), hči moravskega mejnega grofa, teta sv. Elizabete Turinške.
 Mladost je preživela zelo čednostno. V zakonu je imela sedem otrok. Nagibala se je pa že iz mladega k redovniškemu stanu. Po njenem nasvetu je mož sezidal

cistercijski samostan za redovnice (Trebnice). Njena hči, sv. Jedert je bila prva opatinja v njem.

Po smrti svojega moža, ki je bil sila pobožen in pravičen vladar, je stopila v omenjeni samostan.

Bog jo je obdaroval bogato: z darom čudežev in prerokovanja pa spoznavanja srca.

Ko je padel njen najstarejši sin v vojni, je rekla: »Nikoli me ni žalil, vedno ubogal. Češčen bodi božja volja.«

Ali ne manjka mnogokrat nam vdanost v božjo voljo? Če bi bolj gojili duhovno življenje, bi vdano govorili: »Zgodi se tvoja volja.«

Sv. Hedvika je zavetnica Poljakov.

IZ SV. EVANGELIJA

Eisti čas je vstopil Jezus v čoln in se prepeljal in prišel v svoje mesto. In glej, prinesli so mu mrtvoudnega, ležečega na postelji. Ko je Jezus videl njih vero, je rekel mrtvoudnemu: »Zaupaj, sin, odpuščeni so ti tvoji grehi.« In glej, izmed pismonoikov so si mislili: »Ta govori bogokletno.« Ko je Jezus videl njih misli, je rekel: »Zakaj v srcu hudo mislite? Kaj je lažje reči: »Odpuščeni so ti grehi.« ali reči: »Vstani in hodi?« Da boste pa vedeli, da ima Sin človekov oblast, na zemlji odpusti grehe — reče tedaj mrtvoudnemu: — »vstani, vzemi svojo posteljo in pojdi na svoj dom.« In vstal je ter odšel na svoj dom. Ko so pa množice to videle, so se zbal in slavile Boga, ki je dal ljudem tako oblast.

duševne bolezni. Povzročili so ga grehi. Ker pa je bil bolnik ponižen, ga je Jezus radovoljno rešil.

Večkrat se zgodi, da pošlje Bog ljudem bolezen. Kaznuje jih zaradi grehov. Včasih pride telesna bolezen kot kazen za grehe, posebno pri osebi, ki živi v grehih in se ne mara spovedati ter spokoriti. Včasih pride kot zadostilna pokora za pretekle grehe. A boleznijo niso vedno kazen ali pokora za lastne grehe. Bog lahko z njimi preizkuša tudi dobre ljudi in celo svetnike. Ti trpijo dostikrat za tuje grehe. Jezus, Marija, sv. Jožef so n. pr. trpeli le za tuje in ne za svoje grehe. Nadalje more bolezen in trpljenje imeti očiščevalno moč. Bog preizkuša in očiščuje duše, da jih čim bolj naveže nase; da postanejo čim bolj Njegove; da se rešijo raznih človeških vezi; da se rešijo samoljubja, slavohepja in nečimernosti in da živijo iz čiste ljubezni do Boga. Končno so boleznijo in trpljenje še velik vir nadnaravnega zaslužnja, zlasti pri globokovernih in pravičnih ljudeh. Mi vsi živimo in trpimo za naša nebesa, za našo večno blaženost. Čim več kdo trpi, tem večje, lepše in obilnejše bo njegovo plačilo v nebesih. Bog je namreč neskončno dober in pravičen in nikogar ne muči po krivem. Če pošlje trpljenje, bo gotovo dal tudi trpljenju in dobroti primerno plačilo. — Skrbimo za to, da bo naša duša vedno zdrava, vedno brez greha! Spovejmo se redno vseh naših grehov, da nas Bog ne kaznuje! Spovejmo se zlasti v primeru bolezni in prosimo Boga za naše vsestransko zdravje! Iščimo ga predvsem pri Jezusu, v pogostem svetem obhajilu! O preljubi Jezus: daj nam vedno zdravje in vso potrebno pomoč! Daj vsem grešnikom svetost!

Evangelij poroča o čudežnem ozdravljenju mrtvoudnega grešnika. Pričakovali bi, da bo Gospod takoj dejal bolniku: »Vstani in hodi!«, saj je bila to najbolj otipljiva bolnikova potreba in splošna želja navzočih ljudi. A Zveličar je začel čudež z drugimi besedami, namreč: »Zaupaj, sin, odpuščeni so ti tvoji grehi.« Bolnik je bil očitno v grehih. Bolan je bil na duši, ki je bila potrebna odveze.

Evangelij nam jasno pove, da Jezus daje prednost duši. On polaga glavno važnost na dušo. Odločilno je stanje človeške duše. Če je ona zdrava, bo zdravo tudi telo. Veliko važnejše je torej dušno zdravje kot pa telesno. Telesno zdravje zavisi od dušnega. V pričujočem primeru je telesni mrtvoud izviral iz nevidne

OBLEKA SV. FRANČISKA

V Firencah hranijo kot dragocen spomin na sv. Frančiška Asiškega obleko, v kateri je na gori La Verna prejel Jezusove rane. Obleko so v teh dneh prinesli za nekaj časa v Foggio. Relikvijo je sprejel v varstvo župan iz Foggie.

INDIJSKI VERSKI FILMI

V Indiji je filmska industrija zelo razvita, saj za Ameriko izdelava največ filmov. Na letošnjem festivalu v Benetkah je indijski film dosegel prvo nagrado. Sedaj pripravljata neka indijska družba dva katoliška filma. Prvi obravnava življenje svete Marije Magdalene, kakor ga je popisal nek indijski pisatelj, drugi pa zgodovino indijskega Marijinega svetišča v Vailandani.

POLETNI TEČAJI ZA TEOLOGIJO V AVSTRIJI

Konec septembra so zaključili v Avstriji poletne tečaje iz bogoslovja za izobražence. Tečaji so se vršili v petih različnih krajih. Udeleževalo se jih je 445 laikov. Na tečajih so obravnavali krščansko filozofijo, osnove bogoslovja, dogmatiko, cerkveno zgodovino in tudi sv. pismo.

S temi tečaji hočejo poglobiti med mladimi fanti versko življenje in jih boljše usposobiti za apostolsko delovanje.

KONGRES KATOLISKIH ŽENA

Od 29. sept. do 4. oktobra je bil v Rimu kongres katoliških žena. Zastopnice na kongresu predstavljajo 36 milijonov žena. Obravnavale so temo: »Poslanstvo žene v sodobnem svetu.« En dan so posvetile vprašanju lakote po svetu.

VPLIV KIŃA NA MLADINO

Avstrijski zavod za ugotavljanje javnega mnenja na Dunaju je izvedel anketo o vplivu filma na mladino. Vprašanja je stavil avstrijskim gospodinjam in materam vseh slojev in kategorij ter starosti.

Večina vprašanih misli, da film škodljivo vpliva na mladino, samo 7 procentov se je izrazila pozitivno. 39 procentov misli, da film vpliva delno dobro, delno slabo; 29 procentov sodi filme popolnoma negativno; 25 odstotkov pa ni vedelo kaj odgovoriti.

Čim starejše so osebe, tem bolj negativno sodijo filme. Med mladimi ženami med 18 in 29 letom se jih je samo 22 odstotkov izreklo negativno. Med filme, ki vplivajo povoljno, so naštele kulturne, poučne in iz narave. Odločno pa so matere nasprotne filmom, ki prikazujejo življenje zločincev, banditov, roparjev in ameriških gangsterjev.

SAMOSTAN DOMINIKANK NA ŠVEDSKEM

Švedska je skoraj popolnoma protestantska dežela. Le počasi se veča število katoličanov. V mestu Lund so zadnji čas dogradili nov samostan za dominikanke. Tudi redovnice same so pomagale pri delu. Za sedaj bo v samostanu 12 redovnic.

ZVON SV. ŠTEFANA NA DUNAJU

Pri dunajski stolnici so končali s popravili severnega stolpa. Ogromen zvon, nazvan Pummerin, bodo v teh dneh spet obesili v stolp. Delo bo končano 13. oktobra. Na ta zvon so Dunajčani zelo ponosni in bodo dogodek slovesno proslavili, saj bo pri slovesnostih prisoten sam zunanji minister.

Katoliška Cerkev nudi vernikom v življenju bogate duhovne dobrine in jih ne zapusti niti v boleznijo niti ob smrti in po smrti. V boleznijo jim nudi tolažila svete vere, zlasti poslednje maziljenje in sveto popotnico, po smrti pa razne molitve in časten krščanski pogreb.

Pogrebni obredi krščanskega pokopa so do dna duše pretresljivi in obenem tolažilni. Saj pogrebno opravilo, pa naj bo na pokojnikovem domu, ob prenosu v cerkev, v cerkvi ali na pokopališču, vsebuje veličastne molitve, v katerih kat. Cerkev prosi svojemu preminulemu otroku večni mir in pokoj, ostalim pa vliiva osrečujočo tolažbo, da se s svojim dragim spet vidijo nad zvezdami.

Žal pa, da se čisto dogodi, da se katoličani izneverijo materi sveti Cerkvi: nekateri vedoma in hote odpadejo od vere, drugi zapadejo izobčenju, spet drugi postanejo javni in očitni grešniki in se tako izločijo iz živga cerkvenega občestva. Ni Cerkev, ki jih izvrže, ampak so sami, ki se izločijo iz Cerkve, vedoma in hote, včasih na zelo hrupen način: prelomijo s cerkveno oblastjo in javno napadajo Cerkev in njene ustanove, sramoté papeža in škofo, docela opustijo zakramente in se ne udeležujejo več službe božje, javno izpovedujejo materialistični svetovni nazor in se v praktičnem življenju izdajajo za brezverce in ateiste.

Katoliška Cerkev joka nad temi izgubljenimi ovčicami. Dviga svoj glas in jih poziva, naj se ravnajo v Očetovo hišo in jim obenem zagotavlja odpuščanje grehov, odvezo od vseh cerkvenih kazni in povrnitev vseh pravic in ugodnosti. Ki pritičejo otrokom božjim. Istočasno pa Cerkev poudarja na jasen in nedvoumen način, da traja čas spreobrnitve le do smrti, kajti v trenutku smrti izgubi Cerkev vsako oblast nad končno usodo umrlih, ko se božje Usmiljenje umakne neizprosni Pravic božji.

Oni verniki, ki so se v življenju pristočno ločili od Cerkve in ki so do smrti trmoglavo vztrajali v odpadku, ostanejo pač tudi po smrti izven Cerkve. Če so za življenje odrekli Cerkvi pravico, da bi jih pristevala med svoje otroke, se po smrti ne morejo sklicevati na svoje otroške pravice in od Cerkve zahtevati, da jim nudi svoj materinski blagoslov. Če torej niso priznavali Cerkve dokler so živeli, saj so jo morda celo sovražili, napadali in jo hoteli iztrebiti z obližja zemlje, niti oni in niti njihovi sorodniki nimajo pravice, da bi po njih smrti od Cerkve zahtevali, naj jim nudi čast cerkvenega pokopa.

Katoliška Cerkev želi zveličati vse ljudi in nepretrgoma vabi grešnike k pokori in k povratku k Bogu. Jasno in nedvoumno uči, kaj čaka nespokorjenega grešnika po smrti: večna poguba! In enako jasno in nedvoumno izjavlja, da jim ne bo mogla nuditi po smrti cerkvenega pogreba, ako vztrajajo na poti odpada in javnega grešnega življenja. Cerkveni zakonik izrečno odreja cerkveni pogreb znanim odpadnikom od krščanske vere, izobčenecem, samomorilecem, umrlim v dvoboju, tistim, ki so naročili, naj se njih telo seže, javnim in očitnim grešnikom. Vsem tem se mora odreči tudi vsaka pogrebna maša, tudi za obletnico, in druga javna pogrebna opravila.

Zato pa mora župnik, komaj zve za smrt sličnih oseb, ako niso pred smrtjo pokazale kakih znakov kesanja, odreči zvonjenje po umrlem in sporočiti slučaj škofu.

Misijonar nam piše

Veledenjena uprava »Kat. glasac!«
 Podpisani s hvaležnostjo sporočam, da v redu prejemam Vaš cenjeni list.

List potuje pet ali šest tednov, od časa do časa se kaka posamezna pošiljka kje zatakne, vendar mi od tekočega letnika do 30. številke manjka samo številka 5.

»Kat. glasac« me meni dragocena vez z domovino, da sem potom njega vsaj v glavnem obveščen o splošnem dogajanju doma. Nihče bi me s še tako pogostim dopisovanjem ne mogel držati na tekočem. Čeprav sem že dolgo let zdoma, ostaja moje srce vedno navezano na domačo grudo in bo tudi ostalo, dokler me zemlja ne bo nekje sprejela v svoje okrilje. Bog ve kje?!

Vsak korak naprej ali stopnja navzgor v narodnokulturnem ali verskem oziru, o kateri poročate v listu, me razveseli in dvigne. Nasprotno pa tudi mene zaboli vsaka nova rana od katerikoli strani, naj pride z namenom, da bi oslabila ali okrnila naše narodno telo. — Iskreno zahvaljeni!

Vaš vdani Karel Kerševan C.M. misijonski brat

ki dokončno odloči, če naj se odreče ali ne sam cerkveni pokop.

Pa tudi če cerkvena oblast prepove cerkveni pogreb, nikakor ne trdi, da bi bil pokojnik pogubljen. Nihče namreč ne ve, kaj se je dogodilo v zadnjih trenutkih življenja v duši rajnikovi in če ni morda prav takrat božje Usmiljenje zmagalo. Zato pa Cerkev, ki sicer odreja vsako javno opravilo, dopušča privatne molitve in tihe svete maše tudi zanje.

SLOVENSKI PATER JOZAFAT, DOMA IZ GORENJSKE, JE PRAZNOVAL 20-LETNICO SVOJEGA MAŠNIŠTVA NA GORI SINAJ, KAKOR PRIKAŽUJE SLIKA. PATER STALNO BIVA V ZNAMENITEM SAMOSTANU SV. KATARINE OB VZNOZJU SINAJSKEGA POGORJA

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

ZLATA MAŠA SKOFA ROŽMANA V CLEVELANDU

Svojo zlato mašo je ljubljanski škof Rožman obhajal letos zunaj svojega sedanega uradnega bivališča, ki je v Clevelandu v župniji sv. Vida. Bil je v Argentini oziroma med izseljenci v Evropi. Zato se želijo tudi rojaki v Clevelandu in v ZDA sploh primerno oddolžiti za ta jubilej. Vsled tega so sklenili, da bodo njegovo zlato mašo slovesno obhajali na praznik Kristusa Kralja 27. okt. Za ta dan so napovedali veliko slavo v župniji svetega Vida, kjer sedaj škof Rožman stanuje pri župniku č. g. Bazniku, ki ga poznamo na Goriškem, ker je bil od 1915 do 1947 vojaški kaplan pri ameriških četah v coni A.

Sorodniki oseb, katerim je bil odklonjen verski pogreb, bodo sprejeli, če so res verni, ta bolesten ukrep z vso ponižnostjo in v zadoščenju za dano pohujšanje. Če pa niso verni, bodo kajpak kričali, da je Cerkev krivična — ko da to ni krščansko — ko se samo drži cerkvene zakonodaje. In zgodilo se bo, da se bodo hoteli maščevati tako, da povabijo na pogreb godbo ali celo judovskega rabina. S tem se seveda le samoobsojijo in javno izpričajo, da pokojnik res ni zaslužil časti verskega pokopa.

Odbor, ki se je sestavil za obhajanje tega jubileja, želi msgr. Rožmanu pokloniti predvsem bogat duhovni sopek. Vsled tega se obrača na vse Slovence po svetu, naj bi za ta dan nabrali kaj duhovnega cvetja za škofa Rožmana. Gotovo se bodo povabilu odzvali tudi primorski Slovenci.

BOLNI DUHOVNIKI

Iz Brd je prišla vest, da sta tam hudo obolela dva dušna pastirja in sicer č. g. Brešan iz Vedrijana in č. g. Milanič, dekan v Medani. G. Milanič se zdi, da gre na bolje. Upamo, da se bo tudi tokrat rešil najhujšega in da bo mogel zopet voditi svojo medansko župnijo. Hudo bi bilo, če bi izgubil še omenjena dva gospoda, saj so v Brdih v teku leta umrli kar štirje duhovniki, in sicer Makue iz Marijinega Celja, Fon iz Vipolž, Lenardič iz Kožbane in Ferjančič iz Kojškega. Naj se nas Bog usmili, da ne ostanejo verniki brez maš.

RAZNE NOVICE

PIEMONTE SE JE V IMENU ITALIJE POKLONIL SV. FRANČISKU

V baziliki sv. Frančiška v Assiziju se vsako leto 4. oktobra obnovlja lepa svečanost poklonitve olja za votivno svetilko na grobu svetnika. Letos je bila vrsta na piemontski pokrajini. Turinski župan odvetnik Peyron je v imenu Piemonta in Val d'Aoste prižgal votivno svetilko in zmolil obredno molitev, da bi sveti Frančišek še nadalje čuval Italijo in krščansko kulturo. Slovesno pontifikalno sv. mašo je daroval kardinal Maurilio Fossati. Po sveti maši so se množice vernikov razvrstile na lepem trgu pred cerkvijo, kjer jim je govoril predstavnik italijanske vlade, minister Bernard Mattarella. Poudaril je, kako je posebno v teh dneh materializma potreben Frančiškov duh ljubezni in socialne reforme, kakor jo je učil ponižni Frančišek. Minister je povedal tudi, kako je prav sedaj država izvršila plemenito dejanje, ko je s posebnim zakonom zaščitila umetniške vrednote Frančiškovega mesta Assizija.

KAJ PREMORE NESEBICNA LJUBEZEN

V Turinskih Alpah, in sicer na severni steni Tour Ronde, na višini 3.790 metrov se je v nedeljo 29. sept. ponesrečil redovnik prof. Flavio, kot laik dr. Angelo Olmo. Pri plezanju čez steno je nenadoma padel v globino in njegov prijatelj prof. Guido Pianfetti ga je pridržal in z veliko težavo izvelkel iz prepada. Bil je še pri zavesti in se mu zahvalil. Takoj nato je izgubil zavest, čeravno ni imel nobene rane, le v glavo se je močno udaril. Njegov prijatelj si ga je nadel na rame in ga nosil čez steno, prepade in ledenike celih devet ur. Ko ga je zajela noč, je bil primoran ponočiti v stenah, naslednje jutro pa je zopet nadaljeval pot proti zavetišču »Torino« z nezavestnim prijateljem na ramah. Okrog polдне so ga zagledali iz zavetišča ter mu prihiteli na pomoč. V tistem tre-

nutku pa je redovnik izdihnil, ne da bi prišel k zavesti. Ponesrečeni profesor Flavio je poučeval na zavodu Sv. Jožefa v Turinu fiziko in matematiko in bil od vseh splošno priljubljen. Veliko prijateljstvo ga je vezelo na prof. Pianfettija, ki je poučeval angleščino na večernih šolah tvrdeke Fiat v Turinu.

UMRLA JE ŽENA CESARJA BATTISTIJA

V Trentu je v starosti 82 let umrla Donna Ernesta Bittanti Battisti, vdova narodnega mučenika Cesarja Battistija. Rojena v Trentu je dovršila visokošolske študije v Florenci. Tu se je spoznala z Battistijem in po poroki sta se oba vrnila v Trentu, kjer je bila močno uspešna pomoč pri izdajanju lista »Il Popolo«. Z začetkom prve svetovne vojne so list ukinitili in ona je sledila možu v Italijo. Z izrednim junaštvom je prenesla smrt svojega moža, ko so ga obesili leta 1916 v Trentu.

Po smrti moža je ostala sama s tremi otroki, zato je sprejela službo v šoli v Cremoni, kjer je poučevala lepo vrsto let. Pozneje se je vrnila v Trentu, kjer je začela izdajati spomine na svojega moža.

Pokopali so jo v Trentu v ponedeljek 7. oktobra z vsemi vojaškimi častmi.

Kmetje na Tržaškem niso včlenjeni v bolniško zavarovanje

Zakon o obveznem zavarovanju neposrednih obdelovalcev zemlje, ki je bil v Italiji uveljavljen v novembru leta 1954, ni bil doslej je raztegnjen na Tržaško ozemlje. Na Tržaškem ozemlju živi 9.590 slovenskih kmetovalcev in 590 kmetov druge narodnosti! Kmečka zveza in Zveza mladih posestnikov se je za to že večkrat zavzela pri vladnem komisarju Palamari, a doslej vedno brez uspeha.

Ena sama stvar se večno ponavlja in je vedno nova in rodovitna: resnica.

(Lacordaire)

Prvi umetni satelit kroži okoli zemlje

V okviru mednarodnega geofizičnega leta so sovjetski znanstveniki dne 4. oktobra z uspehom pognali v vesirje prvi umetni zemeljski satelit. Satelit kroži sedaj okoli zemlje v višini 900 kilometrov z blazno hitrostjo 8 km na sekundo, tako da traja njegova pot okoli zemlje le eno uro in 35 minut. Opremljen je z dvema radijskima oddajnikoma, ki redno oddajata znake.

Razni opazovalci po svetu so že ujeli signale umetnega satelita. Podravnatelj observatorija v Milanu prof. Santomauro je izjavil, da bo mogoče satelit videti z optičnimi aparati ob zori in ob sončnem zahodu. Znake iz umetnega satelita so slišali tudi v Trstu. Tržaškemu astronomskemu observatoriju se je posrečilo v soboto 5. oktobra dvakrat ujeti te znake, prav tako radijski postaji tiskovnega oddelka vladnega generalnega komisariata. Umetni satelit so v soboto opazili nad Japonsko in ZDA. Prikazal se je kot svetla točka seste velikosti, ki je letela od zahoda proti vzhodu s kotom 30 stopinj proti vzhodu. Menijo, da bo satelit viden predvsem ta-

krat, ko bo prispel v gostejše zemeljske sfere, kjer se bo razdrobil kot meteorit. Znanstveniki v ZDA so razočarani, ker jih je Sovjetska zveza prehitela za šest mesecev. V ZDA nameravajo namreč šele prihodnjo pomlad spustiti v vesirje prvi satelit. Vsekakor je izstrelitev prvega satelita velika senzacija za ves svet in pomeni začetek nove dobe.

Podpredsednik britanskega združenja za medplanetarne študije Kenneth Gatland je izjavil, da če so v treh fazah izstrelili satelit takega obsega, bo zadostoval samo še en korak, da dosežejo Luno. Prav tako je izjavil tudi v Colombu na Cejlonu prof. Eliezer: »Pot, ki vodi na Luno, je odprta. Wellsove sanje se uresničujejo.«

Rusi imajo v načrtu izstrelitev še drugih umetnih satelitov. Predsednik ameriškega odbora za geofizično leto, dr. Joseph Kaplan, je izjavil: »Če so Rusi izstrelili satelit take velikosti, lahko izstrelijo tudi težjega. To je res nekaj fantastičnega.« Satelit, ki so ga izstrelili v Sovjetski zvezi tehta namreč 83,6 kilogramov in ima 58 centimetrov premera.

Doprinos k zgodovini slov. katol. gibanja

Matija Škerbec, Pregled novodobnega slovenskega katoliškega gibanja, tako je naslov knjige, ki jo je v dveh delih napisal in na svoje stroške izdal bivši kranjski dekan msgr. Matija Škerbec. Knjigo je tiskala Mohorjeva tiskarna v Celovcu z letnico 1956-57. Oba dela skupaj obsegata nad 300 strani. Je torej razmeroma zajetno delo.

Prvi del obravnava dobo od začetkov katol. gibanja, ko se to začela v dobi slogaštva 80 let, pa do prve svetovne vojne. Ta del ne prinaša veliko novih pogledov. Prikaže predvsem, kako je katoliško gibanje na Slovenskem nastalo, njega idejne utemeljitelje Mahnič in kardinala Missio, nastanek in razvoj politične stranke katoliških Slovencev ali SLS, ter dobo katoliških shodov pred prvo svetovno vojno.

Vendar se tudi že v tem prvem delu pokaže namen, ki si ga je msgr. Škerbec zastavil pri sestavi svojega dela, namreč raziskati nekatere napetosti, ki so si jih po njegovem mnenju ustvarili naši dosedanja zgodovinarji in pisci o razvoju katoliškega gibanja na Slovenskem in posebno na Kranjskem. Vsled tega se je posebej ustavil pri kardinalu Missiu, katerega podoba liberalni zgodovinarji zelo napak prikazujejo. Prav tako je orisal v posebnem poglavju dr. Ivana Sušteršiča in njegovo vlogo v slovenski ljudski stranki pred vojno. Ta namen postane glavna vsebina drugega dela Škerbečeve knjige. Tu postane monsignor zelo polemičen, saj so mu glavni vir njegovi spomini.

V drugem delu namreč obravnava leta prve svetovne vojne, ki so prinesla totalen preobrat v zgodovini Slovencev in v življenju SLS. Razbila se je avstroogrška monarhija in se ustanovila Jugoslavija po nemajhnih zaslugah slovenske ljudske stranke. To pa je povzročilo globok razkol v vrstah stranke in slovenskih katoličanov sploh. Žrtev novih razmer je postal predvsem dotedanji voditelj SLS dr. Ivan Sušteršič in njegov najožji sodelavec dr. Evgen Lampe. V SLS in v političnem življenju Slovencev so tedaj prišli na pozornico novi ljudje, dr. Janez Ev. Krek in pa dr. Anton Korošec.

O razbitju Avstrije ter ustanovitvi Jugoslavije in o dogodkih, ki so to oboje spremljali, se je veliko govorilo in pisalo. Vsa je s svojega stališča motril in presojal dogodek in ljudi. Toda do sedaj so skoro vsi le poveljevali tvorcu Jugoslavije in pri tem metali blato na njih nasprotnike, predvsem na dr. Sušteršiča in na dr. Evgena Lampeta. Težko je bilo ugotoviti, kaj je resnica. Msgr. Škerbec je tista leta preživel v prijateljskih stikih bodisi z dr. Sušteršičem kakor z dr. Lampetom. Zato je vedno trpel, ker se mu je zdelo, da zgodovinarji delajo krivico obema. Vsled tega je napisal pričujoče delo z namenom, da opere spomin dr. Sušteršiča in dr. Lampeta. Je torej neke vrste apoloģija obeh omenjenih mož in njih dela. Ko »Klic Triglav« poroča o msgr. Škerbečevi knjigi, pravi o avtorju, da je bil označen kot poslednji Mohikanec dr. Sušteršičeve avstro-jugoslovske smeri. Kakor koli naj bo, iz knjige je razvidno, da je ostal zvest prijatelj pok. dr. Sušteršiča in njegovih političnih zamisli.

Kakor vsak človek, zagovarja tudi msgr. Škerbec pravilnost ideje, katero je izbral za svojo, in poveljuje svoje prijatelje na škodo nasprotnikov. Marsikaj je napisal, kar bo služilo bodočim zgodovinarjem, da bodo mogli z večjo nepristranostjo soditi o idejah in o osebah, ki so med prvo sve-

točno vojno oblikovale usodo slovenskega naroda. Do sedaj je bilo to težko, ker so številni bili še živi, ali je vsaj bil preveč živ njihov spomin, da bi mogli s potrebno hladnostjo izreči sodbo o njih delu. Goto-vo pa je, da ne smemo delati krivice nikomur. Zato moramo biti hvaležni tudi msgr. Škerbecu za njegov trud in strošek, da je svoje doprinesel za treznejšo presojo katoliškega gibanja na Slovenskem, čeprav se v vsem njegovimi izvajanji ne moremo strinjati in jih odobravati. (r+r)

Iz počitniške torbe

ENA IZ MADRIDA

V Franciji Španiji je še kar dosti ropotije, ki spominja na fašizem. Tako sta stopila sredi Madrida v tramvaj dva slovenska študenta. V prepričanju, da jih nihče ne razume, sta na dve pretege zabavljala čez razne predpise, ki dišijo po fašizmu. Potniki so ju le gledali in kot tuje pustili pri miru. Kar pristopi mlad gospod, se predstavi, hoče še pokazati izkaznico, tramvaj se ustavi, naša študenta pa hitro ven. Mlad gospod je fantoma komaj dopovedal, da ni noben tajni policist, ampak le slovenski akademik iz Madrida. Fantoma je samo svetoval, naj v Španiji tiho misli, ker Madrid je kakor Ljublja-

Gostovanje koroških bratov v Gorici

Po poletnem odmoru smo v Gorici znova začeli s kulturnimi večeri. V veliko veselje vseh stalnih obiskovalcev kulturnih večerov so jih letos otvorili naši dragi bratje iz lepe Koroške. Prišli so med nas v soboto 5. oktobra in nam darovali nepozabne ure čistega veselja.

Pevski zbor Slovenskega katoliškega društva iz Globasnice, ki je letos v avgustu obhajalo že 50-letnico svoje ustanovitve, nam je pripravil pester spored svojih lepih domačih pesmi.

Po pozdravnih besedi predsednika SKPD iz Gorice je odgovoril zastopnik koroških Slovencev, gospod Janko Tolmaier.

Ko se je dvignila zavesa, smo zagledali pred seboj na odru številni zbor SKPD iz Globasnice. Lep je bil pogled na pisane noše deklet, ki govorijo o preprostosti, o soncu in rožah in o tihih idilah koroških vasi, ter na zastavne fante. Za povezavo med eno in drugo pesmijo je skrbel gospod Albert Sadjak.

Potem smo zavzeti prisluhli mehki koroški pesmi, ki je pela o Podjuni in pomladnem soncu, o meglicah in sladkem vinu, o rdečih rožah in lepih urah, ko sonce sije. Zbor je vodil g. Janez Petjak, ki je tudi harmoniziral več pesmi, ki so bile ta večer na sporedu.

Po prvem odmoru so nastopila dekleta in nam zaplesala vrsto narodnih plesov ob spremljavi harmonike in petja.

V drugem delu smo zopet slišali štiri lepe koroške, izmed katerih je posebno ugajala Pesem od rojstva.

Z velikim odobravanjem je občinstvo sprejelo odlomek iz opere »Kresna noč« po besedilu koroške pesnice M. Hartmanove.

V tretjem delu sporeda so nam Korošci zapeli še sedem nepozabno lepih pesmi. Navdušenje občinstva ob zadnji »Rož, Podjuna, Zila« je bilo tako veliko, da so jo morali ponoviti. Venček narodnih je za-

na, samo da je v španskem mestu fašizem, v Ljubljani pa komunizem. Odkrita beseda je v teh dveh mestih nevarna.

To sta doživela dva avtostoparja, ki bosta napisala lepe spomine, ko bo mogoče v Ljubljani isto pisati kakor misliti!

NA BLOKU PRI PESKU-GROČANI

Pesek-Gročana, to sta dve mali vasici na bloku proti Reki, prav blizu Bazovice. Na Pesku so pred leti zgradili prav lično cerkvice in šolo. Pročelje in vsa zunanost cerkve je nekaj izrednega, mirnega, res lepega. Letoš v avgustu so se pripeljali čez ta blok trije veliki švicarski avtomobili. Bogataški turisti so bili v Jugoslaviji in sedaj se preko Trsta vračajo nazaj. Po formalnosti na bloku se je vsa velika družba ustavila pri bližnji gostilni. Švicarski izletniki so se menili o kraju in eden pravi: ta cerkvice, ki je tako lična in pravna že zunaj, mora biti še lepša znotraj. Kaj če bi pogledali! — In so res staknili ključ in vstopili. Kakšno razočaranje! Cerkev na Pesku je lepša zunan kakor znotraj! To je bila prva ugotovitev. Stene neprepleskane, oltar nekakšna starina iz kdo ve kakšne zapuščine, v cerkvi vsega manjka. A ni čudno, da najdeš v Titovi državi nove cerkvice lepše urejene kakor v katoliški Italiji?! — K temu resničnemu dogodku bi pristavili samo to: vsaj pri blokih na državni meji naj se odgovorni potrudijo, in poskrbijo, da bodo cerkve lepo urejene in opremljene. Tudi takšna malenkost veliko pove, čeprav včasih prizadeti samo tuhtajo, kdo to piše, namesto da bi nemarnost popravili.

MLADINSKI HOTEL

Po vseh zapadnih državah so v zadnjih letih odprli mladinske hotele, kjer dobijo prenočišče in hrano po izredno nizki ceni vsi mladi turisti iz tujih dežel. Poročila pravijo, da so ti hoteli zelo posrečena iznajdba, zelo koristna za mladino in državo gostiteljico. V teh hotelih vlada pametna disciplina, ki je enaka povsod.

V nekem hotelu v Karniji so imeli Francozi in Angleži v nedeljo zjutraj debato. Angleški katoliški fantje so se odpravljali k nedeljski maši, Francozi pa so se jim smejali in čudili. Angleški katoličani so preizkušeni verni ljudje, francoški pa so verni le po tradiciji, iz navade. Pristotni starejši italijanski oskrbnik je dejal, ko sem bil še pred vojno mlad vojak v Eritreji, sem se čudil prvi dan, ko so mohamedanski vojaki trikrat na dan javno častili Alaha, mi iz katoliške dežele pa smo se svoje vere sramovali in se nismo upali javno niti pred kosilom pokrižati. Takšni ste nekako vi Angleži in Francozi. — Konec debate je bil, da so tisto nedeljo vsi mladi angleški in francoski turisti skupno šli k službi božji. —

ključil pester spored prvega kulturnega večera na Placuti.

Hvaležni smo našim dragim koroškim bratom za ta lepi večer, zato jim iz srca kličemo: Nasvidenje!

VPRAŠUJETE, — ODGOVARJAMO

»SPREHOD PO ZAHODNI EVROPI«

Z zanimanjem sem pred časom sledila podlistku z naslovom »Sprehod po Zap. Evropi«, ki ga je vaš cenjeni list prinesel v treh številkah. Zelo pa sem se začudila vsakokrat, ko sem zadnje tedne dobila v roke »Glas« in o podlistku ni bilo več, ne duha ne sluha. Ko se je to zgodilo prvič, sem si pač mislila, da je bilo to iz kakega tehničnega vzroka, zaradi pomanjkanja prostora ali kaj podobnega. Ko pa je šlo mimo že več števil in v nobeni izmed njih nisem več zasledila omenjenega podlistka niti kakega pojasnila s tem v zvezi, me je to ne samo začudilo, ampak tudi razočaralo.

Ali bi lahko povedali, čemu ta molk in čemu kar na lepem prekinitev napovedane nadaljevanja? Saj je bilo pripovedovanje izredno zanimivo za vse, posebno pa za nas mlade ljudi.

Učiteljica

Tudi nam je žal, da ne moremo nadaljevati s tem podlistkom. A upanje imamo, da bomo mogli odstraniti ovire, ki so nam do sedaj to preprečevale.

Kaj je skopost? Skopost je neprestano življenje v revščini iz strahu pred revščino.

(Sv. Bernard)

Polovica ljudi dela, ne da bi mislila; druga polovica pa misli, ne da bi delala.

Sklep misijona v Trstu

Po tržaških cerkvah, kjer je slovenska služba božja, traja sv. misijon od pretekle sobote dalje. Udeležba je različna, v nekaterih cerkvah skoraj zadovoljiva, v drugih ne. Zaključek misijona bo v nedeljo 13. oktobra in sicer v naslednjem redu:

V Barkovljah ob 8h zjutraj med sveto mašo.

V Rojanu ob 4h popoldne.

V Skednju ob 4h popoldne.

Za župnije Novi sv. Anton, Salezijanci in sv. Jakob bo zaključek misijona skupen v cerkvi SV. JAKOBA ob 4h popoldne.

Sv. Ivan

(SV. MISIJON IN PROCESIJA)

V nedeljo 13. oktobra bo popoldne ob treh iz župne cerkve slovenska procesija z Marijinim kipom (iz lurske votline) po Lonjerski cesti do Podlonjerja in nazaj po Bregu (D. Chiesa) v župno cerkev.

Ta procesija bo uvod v praznovanje stoletnice posvetitve župne cerkve in uvod v štirinajstdnevni misijon.

Istočasno se bosta vršila dva misijona v obeh deželnih jezikih, vsak s posebnim urnikom. Govori v slovenščini bodo ob nedeljah (13., 20. in 27. oktobra) ob 7., 10. in 15. uri, med tednom pa ob 6.30 in ob 20. uri. Stanovski govori bodo prve štiri delavnice vsakega tedna ob 21. uri. Bolniški obiski se bodo vršili prve tri delavnice po predhodnem obvestilu.

Osnovna šola in dijaki bodo imeli posebne pobožnosti.

Verniki in poedini stanovi so prejeli na dom še posebna obvestila.

Bratci »Katol. glas« so naprošeni, da bi pri znanih in sorodnikih priporočili obilen obisk teh izrednih pobožnosti.

Slovinci pri vladnem komisarju

V ponedeljek 7. okt. je generalni vladni komisar dr. Palamara sprejel na razgovor zastopnike tržaških Slovencev. V delegaciji so bili dr. Agneletto, dr. Simčić, g. Pahor in g. Gombjač. Namen obiska je bil razgovor o položaju slovenskih osnovnih šol. Šolske oblasti so namreč združile v letošnjem šolskem letu prve razrede z drugim razredom v naslednjih šolah: v šoli v Barkovljah, v ulici sv. Franciška in na Katinari. Delegacija je skušala prikazati generalnemu komisarju, da ta način postopanja kvarno vpliva na učence in vzbuja nezadovoljstvo pri starših. To pa tem bolj, ko vemo, da se na nekaterih italijanskih šolah na podeželju dele šole v dva razreda tudi če imajo samo 7 učencev.

Generalni vladni komisar je pokazal polno razumevanja za pereči problem in je obljubil svoje zanimanje in dal zagotovilo, da če so italijanski razredi z nizkim številom učencev samostojni, bo to veljalo tudi za Slovence. Gre to predvsem za prve razrede, ker so prvošolci potrebni posebne materinske nege v šoli in nikakor ni pedagoško, da jih priključijo enostavno kar skupaj z drugim razredom.

Upamo, da bo prizadevanje naše delegacije uspešno, čeprav je navadno od obljub do izpolnitve dolga pot.

Ravnatelj Ščuka umrl

Preteklo soboto je nenadoma umrl v Nabrežini ravnatelj ljudskih šol nabrežinskega okraja Franc Ščuka. Pokopali so ga ob veliki udeležbi ljudi od blizu in daleč v ponedeljek na domačem pokopališču.

Ravnatelj Ščuka je bil znana osebnost ne le na Krasu, kjer se je rodil, temveč tudi v širši javnosti. Ni bil le učitelj, ki se je povzpelo do stopnje ravnatelja, marveč tudi velik ljubitelj mladine, za katero se je trudil tudi s peserom. Vedno so bile nekaj pomembnega njegove zaključne šolske prireditve, za katere je tudi sam spisal več iger in drugih podobnih stvari.

Udeleževal se je tudi pri raznih mladinskih revijah. Izbral si je učiteljski poklic, kateremu je ostal zvest do konca, čeprav ga je moral prekiniti zaradi bolezni, ko se je pred drugo svetovno vojno moral vrniti iz notranjosti Italije v svoj ljubljenski Komen. Tu je preživel tudi drugo svetovno vojno, nakar se je nastanil v Nabrežini, kjer je bil postavljen za ravnatelja slovenskih ljudskih šol. Bodisi pod zastavnički kakor pod vsemi drugimi oblastniki je užival zaupanje sposobnega šolnika. Značilna zanj je bila velika ljubezen do narave, ki se je izražala v skrbni negi sleherne pedi zemlje, ki jo je posedoval bodisi v Komnu kakor v Nabrežini; na obeh krajih je vzorno obdelal svoje sadynjake in dal zgled umnega kmetovalca. Na žalost pa tem odličnim človeškim lastno-

stim ni bilo vzporedno njegovo versko in idejno prepričanje. Vendar končno sodbo prepustimo Bogu, ki spreiskuje sree in obisti človekovec (sv. pismo).

100 tisoč propustnic

Tržaška kvestura je dne 20. septembra izdala sto tisoč propustnic za prehod iz tržaškega ozemlja na jugoslovansko področje. Nekateri Tržačani so se šele sedaj odločili in prosili za propustnico, saj se je v zadnjih dveh mesecih število izdanih propustnic povečalo za več kot deset tisoč.

Urad je v obdobju od 20. oktobra 1955 do danes obnovil 196.000 propustnic, nekatere seveda že večkrat, kar znači, da Tržačani radi obiskujejo obmejno področje Jugoslavije.

Koroški pevci med nami

Iz Podjunc so obiskali tudi Trst globašniški pevci, ki so nastopili na tržaškem radiu in na Opčinah. Koroškim pevcom, ki so nam prinesli toliko pesniške romantike in predanosti naši besedi, se iz srca zahvaljujemo.

Vse Slovence iz Tržaškega opozarjamo na misijonsko nedeljo, ki bo 20. oktobra.

Poleg verske proslave bo tudi prosvetna proslava v gledališču. Člani Slovenskega odra pripravljajo misijonsko igro iz časa preganjanja katoličanov v daljni Mehiki:

Kraljevi škrlat
igra v treh dejanjih
Kraj in ura prireditve v Trstu bo naknadno točno določen.

R A J B E L J

V torek 1. oktobra smo rudarji zopet imeli 24-urno protestno stavko. Do nje je prišlo iz protesta zoper novo samovoljo gospodarjev. Rudnik v Rajblju ima namreč krave na planini Prizmik na Trbižu. Mleko teh krav so prodajali v mlekarni nam rudarjem po znižani ceni 52 lir liter. To je bila ena nenapisanih pravice, ki jih uživajo rudarji v Rajblju. Med temi pravici so še: popust v E.N.A.L., 200 kw električnega toka na leto, stanovanja v rudarskih hišah po nižjih cenah, par čevljev in ene hlače na leto itd. To so pridobljene pravice rudarjev, ki se prištevajo k naši plači. Sedaj pa ti kar čez noč gospodarji povišajo mleko na 70 lir, torej za polnih 18 lir pri litru. Ko smo v ponedeljek 30. sept. zjutraj videli nove cene mleku, so sindikati sklenili 24-urno protestno stavko, saj vemo iz izkušnje, da je to le prvi korak k postopnemu odvzetju še ostalih pridobitev. Odkar so prišli novi gospodarji, se neprestano borimo za naše pravice, napisane in nenapisane, ki nam jih hočejo kratiti. Nekateri se hūdujejo na inženirje in ravnatelja, češ da so oni vsemu krivi, a resnica je, da so oni le zadnja kolesca pri kapitalističnem stroju, ki ima svojo glavo v Parizu.

Imeli smo pa tudi vesel dogodek. Zadnji dan septembra sta si obljubila večno zvestobo gđc. Strukelj Cilka in g. Cantarutti Sergij, elektrotehnik v tukajšnjem rudniku. Nevesta je bila dolgoletna pevka rajbelskega zbora. Zato ji je ta med sv. mašo lepo prepeval. Novoporočencema želimo obilo sreče!

Višek izrednosti, ki je Rajbelj še ni doživel, je pa to, da je g. župnik naučil pevski zbor štiri slovenske Marijine pesmi, ki jih v cerkvi prav lepo pojejo.

Rajbelj doživlja torej vesele in žalostne dneve, kakor povsod, le da je žalostnih več kot veselih.

Tomaž Č.

SENZACIJA PRIHODNJEGA VELESEJMA V BRUSLJU

V Bruslju bodo prihodnjo pomlad odprli svetovni velesej, ki bo odprt vse leto. Organizatorji računajo, da ga bo obiskalo 35 milijonov ljudi. Že sedaj vlada za ta velesejem veliko zanimanje, še posebno, ker nameravajo na sejmišču postaviti stolp, ki bo prekašal Eiffelov v Parizu za celih 350 metrov. Visok bo 650 metrov.

Sovjetska zveza je določila za svojo razstavo na tem velesejmu 50 milijonov dolarjev, medtem ko je ameriški parlament določil za svojo razstavo samo 11 milijonov 800 tisoč lir. Organizator ameriške razstave Howard Collman, ki se boji za svoj ugled, zahteva od kongresa dodatni kredit.

Seja pokrajinskega sveta

V soboto 21. septembra se je pričela in v četrtek 3. t. m. se je nadaljevala seja goriskega provincialnega sveta, ki je razpravljala in odobrila odstop nekoga zemljišča v Trzicu za gradbo ljudskih stanovanj, razpis dražbe za nabavo tekočega kuriva za leto 1957-58, zamenjavo z gorisko občino nekih kosov zemljišč v ulicah Ospitale in Paolo Diacono, dodatne stroške pri zgradbi tehnično trgovske šole z oddelkom za zemljemerce, obnovitev z nekaterimi spremembami dogovora s prosvetnim ministrom za priznanje veljavnosti osnovnošolskih razredov v goriskem zavodu gluho-nemih, prispevek goriski občini za vzdrževanje industrijske rokodelske šole ter tudi šole industrijske umetnosti, prispevek 50 tisoč lir folkloristični skupini iz Ločnika in toklo tudi razstavi furlanske umetnosti v Vidmu.

Nadalje je provincialni svet obširno raz-

pravljala v zadevi nakazila prostorov za zgradbo stanovanj uslužbencem provincialne uprave, vsega skupaj v obsegu kakih 7000 m². Stanovanja bo sezidal Državni zavarovalni zavod (Ist. Naz. d'Assicurazione) s pravico odkupa v obrokih, toda zemljišče mora-ta zavod dobiti zastonj. Leta 1954 se je bil provincialni svet izrekel za brezplačni odstop zemljišča, toda provincialni upravni odbor sklepa ni potrdil. Uradniki pa so zdaj ustanovili dve zadrugi, provinca pa jim je zemljišče nakazala po polovični ceni, kar so tudi sprejeli in se zavežajo plačati ga v mesečnih obrokih skozi pet let brez obresti.

Z ozirom na zadržanje komunističnih svetovalec, ki so vztrajali za brezplačno nakazilo zemljišča, je svetovalec dr. Sfiligoj izjavil, da bi bil on tudi za brezplačnost, če bi prizadeti uslužbeni na taki prošnji vztrajali, ker pa ne vztrajajo, se strinja in odobrava sklep odbora za polovični popust na ceni, brez obresti. Dr. Sfiligoj pa je predlagal, naj se po možnosti petletni rok za odplačevanje odkupnine podaljša tudi na deset let.

Če pa bi svet sam vztrajal na brezplačnosti in tako sklenil, bi le škodil stvari sami, bodisi ker mora svet gledati na koristi vsega prebivalstva provinca, bodisi ker bi provincialni upravni odbor (Giunta prov. ammin.) zopet tak sklep zavrnila. Tedaj bi bil možen priziv in zadeva bi se zavlekla zelo na dolgo, vse na škodo uslužbencev, ki upravičeno hrepenijo po lastnem stanovanju, kjer je človek sam sebi kralj in gospodar.

»V bistvu, — je dr. Sfiligoj nadaljeval, — gre torej za delno oziroma polovično brezplačnost in provinca je tako pokazala svo-

GORIŠKI OKTET „PLANIKA“

VABI NA

PEVSKI KONCERT

KI BO V SOBOTO 12. OKTOBRA 1957 OB 20.30 IN V NEDELJO 13. OKTOBRA OB 17h V MARIJINEM DOMU NA PLACUTI.

NA SPOREDU SO POLEG ZNANIH TUDI NOVEJŠE MODERNE SKLADBE. DEL KONCERTA IZVAJA M E Š A N I Z B O R.

VODI FRANCI VALENTINCIČ.

SKLADBE S KLAVIRJEM SPREMLJA AKAD. ANDREJ BRATUŠ.

Vabila se dobijo v trgov. Kosič v Raštelu in v trgovini Mikluš v Pevni.

pravljala v zadevi nakazila prostorov za zgradbo stanovanj uslužbencem provincialne uprave, vsega skupaj v obsegu kakih 7000 m². Stanovanja bo sezidal Državni zavarovalni zavod (Ist. Naz. d'Assicurazione) s pravico odkupa v obrokih, toda zemljišče mora-ta zavod dobiti zastonj. Leta 1954 se je bil provincialni svet izrekel za brezplačni odstop zemljišča, toda provincialni upravni odbor sklepa ni potrdil. Uradniki pa so zdaj ustanovili dve zadrugi, provinca pa jim je zemljišče nakazala po polovični ceni, kar so tudi sprejeli in se zavežajo plačati ga v mesečnih obrokih skozi pet let brez obresti.

Z ozirom na zadržanje komunističnih svetovalec, ki so vztrajali za brezplačno nakazilo zemljišča, je svetovalec dr. Sfiligoj izjavil, da bi bil on tudi za brezplačnost, če bi prizadeti uslužbeni na taki prošnji vztrajali, ker pa ne vztrajajo, se strinja in odobrava sklep odbora za polovični popust na ceni, brez obresti. Dr. Sfiligoj pa je predlagal, naj se po možnosti petletni rok za odplačevanje odkupnine podaljša tudi na deset let.

Če pa bi svet sam vztrajal na brezplačnosti in tako sklenil, bi le škodil stvari sami, bodisi ker mora svet gledati na koristi vsega prebivalstva provinca, bodisi ker bi provincialni upravni odbor (Giunta prov. ammin.) zopet tak sklep zavrnila. Tedaj bi bil možen priziv in zadeva bi se zavlekla zelo na dolgo, vse na škodo uslužbencev, ki upravičeno hrepenijo po lastnem stanovanju, kjer je človek sam sebi kralj in gospodar.

»V bistvu, — je dr. Sfiligoj nadaljeval, — gre torej za delno oziroma polovično brezplačnost in provinca je tako pokazala svo-

Seja občinskega sveta v Gorici

V sredo in petek 2. in 4. t. m. je zasedal pa goriski občinski svet in razpravljala o pestrem dnevnem redu.

Slovenski svetovalec (dr. Sfiligoj, prof. Kacin, gg. Šuligoj in Bratuš) so najprej slišali županov odgovor na njih pismeno vprašanje od 21. avgusta v zadevi postrežnice ge. M. K. na strokovni šoli s slovenskim učnim jezikom, ki že 10 let sama opravlja od jutra do večera vse postrežniško delo pri šestih razredih tiste šole, pa jo kljub temu smatrajo samo za pomožno postrežniško silo s polovično plačo skozi samo 10 mesecev v letu.

Zato so omenjeni štirje svetovalci vprašali za pojasnila: zakaj tako ravnanje s postrežnico M. K., ki kot pomožna sila opravlja namesto po tri ure na dan polnodnevno vse delo postrežnice na šoli s šestimi razredi, ki jim zakon daje pravico dveh postrežnic. Nadalje so štirje svetovalci vprašali, ali ne bi kazalo imenovati M. K. za stalno postrežnico s polno plačo in imenovati celo še eno postrežnico na tisto šolo.

Župan je odgovoril, da bodo prihodnje leto uredili stalez postrežnikov in tedaj vzeli v poštev tudi slučaj ge. M. K. Če pa ugotovijo, da opravlja vse postrežniško delo, ji bodo že sedaj nakazali polno plačo.

V imenu tudi ostalih treh se je dr. Sfiligoj zahvalil županu za odgovor, s katerim pa se vsi štirje le delno zadovoljujejo, zato da spreminja vprašanje v predlog za ureditev zadeve, o katerem naj svet razpravlja. Predlog pa da bodo štirje umaknili, če se res izkaže, da je omenjena postrežnica za svoje delo res plačana.

V petek 4. oktobra je bila seja občinskega sveta v Gorici. Razpravljali in odobrili so sledeče zadeve: gradnja otroškega vrta v Ločniku, ki bo stal 11 milijonov lir, dozidanje še enega nadstropja osnovni šoli v ulici Leopardi, prodaja zemljišča organizaciji beguncev v ulici sv. Mihaela po ceni 500 lir kv. m., nakup zemljišča na Majnici po 400 lir kv. m. za gradnjo čakalnice za avtobusne potnike. Za kritje občinskega primanjkljaja za leto 1956 so predlagali najetje posojila v znesku 44 milijonov lir, katerega bi odplačevali z amortizacijo s 7 procentnimi obrestmi 10 let. Predlog je bil sprejet. Nadalje so sklenili okrepiti javno razsvetlavo na raznih področjih goriske občine, kakor v Podgori v ulici sv. Justa, pri Majnici in Rdeči hiši, na Travniku in v ulici Boecaccio. Točka sporeda o goriski glasbeni šoli je bila na tej seji predmet precejšnjih diskusij. Za to šolo prispeva občina 8 milijonov lir letno in, kakor je pravilno povedal dr. Sfiligoj, nima občinstvo od te šole nič. Gojenci niso še nikdar pokazali, kaj so se v tej šoli naučili, skratka, naše mesto ni še doživelo nobenega nastopa te šole, zato je upravičeno nejevoljno na izdatke zanjo, od katerih nima nobene neposredne koristi. Kot zaključna točka je bila na sporedu gradnja novih občinskih prostorov na vrtu goriskega županstva. Služila naj bi vsem še potrebnim uradom goriske občine, v njej pa naj bi bila tudi sejna dvorana, ki je sedaj še vedno v zasebni hiši na Korzu in za katero plačuje občina 90 tisoč lir letne najemnine. Odboren je bil razpis natečaja za gradnjo tega poslopja. Natečaja se lahko udeležijo gradbeniki z italijanskim državljanstvom. Natečaj se bo zaključil 60 dni po razpisu.

Radio Trst A

Radio Trst A

13. okt.: 12.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 12.00 Vera in naš čas. — 17.00 Slovenski zbori. — 20.30 Mozart: »Beg iz Serajua, opera v 3 dej. — 14. okt.: 12.00 Lovčevi zapiski: »Zadnji svojega rodu«. — 19.15 Radijska univerza: Kako nastane dnevnik: »Tehnične pridobitve«. — 22.00 Izbrani listi iz slovenske književnosti: Fran Milčinski: »Dedno obremenjena«. — 22.15 Casella: Koncert za klavir, violino, čelo in orkester op. 56.

15. okt.: 12.00 Predavanje: »Martinique, otok Malih Antilov. — 19.15 Zdravniški vedež. — 21.00 Ksaver Meško: »Pri Hrastovih«, drama v 3 dej. Igrajo člani Radijskega odra.

16. okt.: 12.00 Žena in dom, drobne zanimivosti iz ženskega sveta. — 18.00 Klavirski mojstri. — 19.15 Ivo Zor: Zgodbe za otroke od osmih do mojih let: »Povest o velikem spoznanju«. — 20.30 Iz komičnih oper. — 21.00 Obletnica tedna: »Johann Ludwig Burkhardt«. — 22.00 Italijansko-slovenski kulturni stiki skozi stoletja: »Doba pred Primožem Trubarjem.

17. okt.: 18.00 Španska simfonija za violino in orkester. — 19.15 Radijska univerza: Evropska kolonialna ekspanzija: »Zaključke«. — 21.00 Dramatizirana zgodba: Guy De Maupassant: »Ogrlica«. Igrajo člani Radijskega odra. — 22.00 Nove knjige in izdaje: Elio Vittorini: »Erika in njeni bratje.

18. okt.: 12.00 Predavanje: »Egiptovska vzorna provinca«. — 19.15 Šola in vzgoja: »O pomenu otroških vrteev«. — 21.00 Umestnost in prireditve v Trstu. — 21.15 Velika dela slavnih mojstrov. — 22.00 O glasbilih: Lesena pihala: »Oboe

Dela na pokopališču

Goriško županstvo obvešča svoje pokopanih na glavnem pokopališču in na pokopališčih v okoliških vaseh, da zapade rok za okrasitev grobov, postavitve novih nagrobnih spomenikov in podobno, 25. okt. Pozneje bo uprava pokopališča opravila redno čiščenje grobov kakor običajno pred praznikom vseh svetih.

Smrt dveh dobrih žen

V Gorici sta v zadnjih 14 dneh umrli dve dobri ženi. Prva je Pavla Pečenko, por. Mašera, mati prof. dr. Borisa Mašere in doktorice Sonje Mašere. Dolgo je bila bolna, ko jo je Bog poklical v boljše življenje. Učakala je starost 74 let.

Ta teden pa smo pokopali Ivanko Železnik por. Lavrenčič, doma iz Vrhpolja. V Gorico je prišla za možem, ki je sluga na slovenskih srednjih šolah. Bila je mati številne družine, saj ji je Bog dal 12 otrok, izmed katerih je še deset živih. Neizprosna bolezen jo je prezgodaj iztrgala družini, saj je imela komaj 54 let.

Obema prizadetima družinama naše sožalje.

Podgora

V lepem spominu nam ostane slovesnost Marijinega praznika, ki smo ga obhajali preteklo nedeljo.

Ze tri večere poprej se poleg drugega še žarnice s cerkvenega stolpa ter marsikatera raketa oznanjale Marijino slavo župniji in budile pozornost Gorice in okolice. Številna je bila zato udeležba pri procesiji in ob sklepu pri tako lepi in tako naši in domači Marijini kapeli. Številna so bili tudi oč. gg. duhovniki z g. msgr. Novakom na čelu; zelo radi smo poslušali tudi govornika č. g. Mazona. Vsi dobro misleči upamo, da bo to vsakoletno Ma-

rijino slavlje postalo vedno bolj priljubljeno in kar nenadomestljivo na rožnovensko nedeljo ne samo Podgori, ampak tudi vsem našim vernikom iz Gorice in okolice, kot je to bil želel in pričakoval že pokojni nadškof Sedej od leta 1906 dalje. Bog daj!

Se nekaj smo zvedeli: Za župnijsko cerkev v Podgori so na občini in tudi na prefekturi odobrili še nekaj popravil za približno 400.000 lir.

V torek 8. t. m. je bilo delo predloženo v ponudbo in na dražbo različnim interesiranim podjetjem; na goriskem tehničnem uradu zagotavljajo, da je bilo tudi že sprejeto in da bodo se v tem tednu povedali in objavili ime podjetja, katero bo vse delo tudi nemudoma začelo, da ga dokonča še pred morebitnimi nalivi in urazom.

in fagots. — 22.15 Borodin: Baleti iz opere »Princ Igor.

19. okt.: 12.00 Življenja in usode: »Bing Crosby«. — 12.55 Kvintet Avenik. — 16.00 Radijska univerza: O higijeni in zdravstvu dela: »Kaj je medicinska dela in kako se je razvila«. — 17.00 Oddaja za najmlajše: Lea Pertot: »Potopljeni mlinček«. Igrajo člani Radijskega odra. — 19.15 Sestanek s poslušalkami.

OBVESTILA

ORGLARSKA SOLA V GORICI. Vpisovanje v orglarsko šolo se vrši vsak dan od 10. do 12. ure v upravi »Kat. glas« na Placuti. Pouk se bo začel prvi teden v novembru. Vpisati se morajo tudi oni, ki so šolo že obiskovali. Za vsa pojasnila se obrnite na prof. M. Fileja, Via Seminario št. 7, Gorizia.

IZSILA JE oktobrska številka revije Mladika. Za sedaj samo naznanjamo izid revije, oceno bomo objavili prihodnjico.

ZAČETNA SV. MASA za učence učiteljske in trgovske akademije v Trstu bo v ponedeljek 14. oktobra ob 9.30 v cerkvi pri Sv. Ivanu. Redni pouk se prične v torek 15. oktobra ob osmi uri.

NA VISJI REALNI GIMNAZIJII s klasičnimi vzporednicami, s slovenskim učnim jezikom v Trstu začne novo šolsko leto 1957-1958 v ponedeljek dne 14. oktobra ob 9. uri s sv. mašo v kapucinski cerkvi na Montuzzi.

RAVNATELJSTVO gimnazije-liceja ter učiteljskega s slovenskim učnim jezikom v Gorici obvešča, da se novo šolsko leto prične v ponedeljek 14. oktobra 1957 s šolsko sv. mašo ob 10. uri.

Dijaki obch šol naj se zberejo ob 9.30 na šolskem dvorišču v ulici Croce, od koder pojdejo v spremstvu profesorjev v cerkev.

DAROVI ZA ALOJZIJEVIŠČE: Ga. Trpinova 2000 lir. Bog povrni!

ZA SLOV. SIROTIŠČE: Standrež: 940 kg. krompirja, 70 kg. koreze v storžih, 1 kg marmelade, 2 kg pašete; v denarju 8.990 lir. Iskren Bog plačaj!

ZA KATOLISKI TISK: Miklavč Amalija. Bog povrni!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpeca: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

ZAHVALA

Čutimo dolžnost, da se javno zahvalimo vsem, ki so nam kakorkoli izkazali sočutje in pomagali lajšati težko bol ob izgubi naše ljube žene in mame

Ivanke Železnik - Laurenti

Se posebno se zahvaljujemo č. g. patru Fidelisu, ki je pokojno previdel s tolažili svete vere, g. dr. Antonu Galianju, ki je bolnici lajšal dolgo in težko bolezen, didaktičnemu ravnatelju prof. Frideriku Lebanu ter njegovi gospe, šolski voditeljici gđ. Pavli Hvala, vsem gospodičnam učiteljicam, ravnateljstvu državnega učiteljskega in liceja, tajništvo obch šol, gg. profesorjem, gospe Erni Fajdiga in kočno vsem, ki so nam na katerikoli način skušali lajšati našo težko izgubo. Vsem naj bo dobri Bog bogat plačnik.

Gorica, 8. oktobra 1957.

Andrej Laurenti, mož - šolski postrežnik; otroci: Andrejka (odsotna), Joško, Peter (odsoten), Minka, Justin, Anton, Andrej, Ivanka, Maks, Darko.

Wilhelm Hünermann:

25

Na božjih okopih

Resnična povest prevedena z dovoljenjem založbe Herder

»Močno si me prestrašil, bratranec. Mislija sem že, da bo hišna preiskava.«

»Malopridneži se zmeraj prestrašijo, če vidijo policijo.« je odgovoril Carabin v šali. »Toda govoriiva resno. Gusta! Govoriti moram s tabo zaradi neke reči. Saj vendar nihče ne poslušaj?«

»No, potem pa pojdiva rajši gor, bratranec! Ščim pride lahko vsak hip kak kupec. Zgoraj pa bova varna.«

V družinski sobi je Carabin povedal o ukazu, ki ga je bil prejel.

»Lahko mi verjameš, sestrična,« je zaškrilpal, »da mi je v zabavo, če moram iskati zločince. To je moj poklic. Zasedovati pa duhovnike, ki niso prisegli, vohuniti za našimi dušnimi pastirji in jih izročati rablju samo zato, ker so ostali zvesti svoji Cerкви, pfuj! Rajši pustim službo!«

»Ne stori tega, bratranec, za božjo voljo! Saj je vendar velika sreča, da so prav tebi dali to nalogo. Če bi jo dobil kdo drugi, bi bilo gotovo mnogo slabše.«

»Toda hišne preiskave bom moral vršiti podnevi in ponoči!«

»Že, a prej nas lahko opozoriš. Potem ne boš nič našel. Za to bomo že poskrbeli.«

»Dobro! Pa naredimo tako!« je odgovoril brigadir. »A se nekaj! Vem, da nezaprizeženi berejo sveto mašo v Pasquierovem skednju. Bodite vendar malo previdnejši! Predvsem ne smete več naglas peti. Saj se sliši prav tja v dolnje mesto! Dobro bi bilo tudi, če bi se ne zbirali vedno na istem kraju. Sedaj pa srečno!«

S temi besedami se je policijski podčastnik poslovil. Gusta pa je poskrbela, da so zaradi previdnosti ukrenili vse, kar je Carabin priporočil, čeprav ji je bilo žal, da se bodo morali v bodoče odpovedati krasnemu petju pri sveti maši.

Dobra sestra Ave v bolnici se je od srca zasmejala, ko je v zidarju, ki je vstopil s koritom za malto na rami, spoznala duhovnika Petra Coudrina.

»Kaj pa hočete tukaj zidati, prečastiti?«

Duhovnik pa je položil prst na usta in rekel tiho:

»Sestra, nisem sam! Tiho!« S temi besedami je pokazal na svoje prsi, kjer je nosil največičastnejšo dobrino. Redovnica je tiho pokleknila in z molitvijo počastila Odrašenika, ki se je moral splaziti k bednim v ponižujoči preobleki kot tat, da bi jim daroval življenje.

»V sobi številka tri vas pričakuje bolnik,« je potem zašepetala. »Zelo slab je in dneva najbrž ne bo preživel.«

Ko je Coudrin stopil k bolniški postelji, je spoznal, da ima pred sabo umirajočega. Med blazinami je ležal mlad človek z brezkrvnim obrazom. Z očmi, ki so se svetile v vročici, je pogledal tujca, ki je stal pred njim v tako ne- navadni opravi.

»Kdo ste?« ga je vprašal s tresočim se glasom.

»Duhovnik, ki vam želi pomagati pri povratku k Bogu,« je odgovoril Coudrin.

»Že dolgo se nisem spovedal,« je stokal bolnik. »Bil sem zelo malopriden.«

Tedaj je Coudrin nežno položil roko na čelo in rekel: »V nebesih je večje veselje zaradi enega grešnika, ki se spokori, kot pa zaradi devetindevetdesetih pravičnikov, ki ne potrebujejo pokore.«

Bolnik je hvaležno pogledal duhovnika, v čigar besedah je bilo toliko tolažbe in upanja. Nenadoma pa se je naglo vzravnal, zastrmel v duhovnika in zajekal:

»Poznam vas, prečastiti! Bil sem zraven, ko vam je škof podelil mašniško posvečenje. Da, da, bilo je v knjižnici irskega semenišča; spodaj so tulili jakobinci. In jaz, jaz pa sem prinesel gor križ, oskrunjeni križ in ga postavil na mizo, da je bila podobna oltarju. Vi pa ste položili name roke in me blagoslovili.«

Stokajoč se je bolnik spet zgrudil v blazine. Oči je imel zaprte. Ležal je mirno in tiho, kot da se njegove misli vračajo v preteklost.

»Ljubi prijatelj!« je rekel Coudrin zelo ganjen. »Noben dan nisem pozabil moliti za tistega, ki mi je prinesel križ za novomašni oltar. Iz vsega srca hvalim Boga, da vam danes tisto uslugo lahko povrnem.«

Bolnikov obraz se je razjasnil. Potem je začel govoriti, a tako tiho, da je moral duhovnik skloniti k njemu svoje uho.

(Nadaljevanje)